

Fraværsgrense i videregående skole – informasjon til elev/foresatte i Trøndelag

Sist endret 1. august 2019

Vi ønsker å gi alle elever en best mulig opplæring. Derfor ønsker vi at du skal være til stede på skolen. Dette er viktig for din egen læring, for medelevene dine og for læringsmiljøet på skolen.

Fra 1. august 2016 er det innført en fraværsgrense i de videregående skolene. Dersom det udokumenterte fraværet i et fag er mer enn 10 prosent vil du som hovedregel miste retten til å få standpunktkarakter i faget. Konsekvensen kan i verste fall være at du mister retten til å flyttes opp til neste trinn. Hvis du har mellom 10 og 15 prosent udokumentert fravær og fraværårsaken gjør det urimelig at du ikke skal kunne få karakter, kan rektor bestemme at du likevel får karakter.

Fravær som skyldes helse og velferdsgrunner unntas fra 10 prosentregelen. Slikt fravær må dokumenteres av lege eller annet helsepersonell. Fravær kan også bli unntatt fra 10 prosentregelen dersom du dokumenterer at fraværet utover 10 % kommer av arbeid som tillitsvalgt, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagt oppmøte, deler av trafikkopplæringen, eller representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå.

Læreren må, uavhengig av fraværsgrensen, ha vurderingsgrunnlag for å kunne gi deg karakter.

Du og dine foresatte skal få et skriftlig varsel hvis du står i fare for å ikke få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i et fag. Etter at du har fylt 18 år, skal ikke foresatte varsles.

Du kan lese mer om fraværsgrensen på de neste sidene.

Alt fravær teller

Alt fravær fra opplæringen, uavhengig av grunn, skal i utgangspunktet telle med i fraværsprosenten.

Likevel, om du er borte på grunn av en rettighet du har ifølge opplæringsloven, så skal ikke det regnes som fravær. Dette er for eksempel:

- rådgivning på skolen
- møte med PP-tjenesten
- organisert studiearbeid som er avtalt med faglærer i forkant
- elevrådsarbeid o.l. som er godkjent av skolen
- avtalt samtale med rektor eller andre ansatte

Opplæring i hjemmet eller på institusjon på grunn av langvarig sykdom eller lignende er en del av den ordinære opplæringen. Dette regnes derfor ikke som fravær.

Men noe fravær teller ikke

Du kan likevel få halvårsvurdering med karakter og standpunkt karakter, hvis du kan dokumentere at fraværet utover 10 prosent kommer av:

- Deler av fraværet i forbindelse med trafikkopplæring
 - Deler av kjøreopplæringen til førerkort klasse B kan unntas fra fraværsgrensen. Det er kun fravær i forbindelse med sikkerhetskurs på bane (4 timer) og del to og tre av sikkerhetskurs på vei (5 timer kjøring på landevei og 4 timer planlegging og kjøring i variert trafikkmiljø) som kan unntas. Tid som går med til nødvendig reise til og fra den nevnte trafikkopplæringen kan også unntas. Se forskrift til opplæringsloven § 3-3.
- helse- og velferdsgrunner
 - sykdom
 - omsorgsoppgaver i nær familie, for eksempel for egne barn
 - dåp, bryllup, begravelse
 - legetime, tannlegetime, time hos BUP, avtale med skolehelsetjeneste eller liknende
- arbeid som tillitsvalgt
 - representasjon i kommunalt ungdomsråd eller ungdommens fylkesutvalg
 - representant til møte eller annet arbeid i Elevorganisasjonen
- politisk arbeid
 - landsmøtedelegat for et registrert politisk parti eller tilhørende ungdomsorganisasjoner
 - medlem i kommunestyret
 - medlem i politiske utvalg på fylkesnivå
 - partirepresentant i skoledebatter på annen skole ved kommune- og stortingsvalg
 - Annet arbeid for en politisk organisasjon, herunder partipolitisk uavhengige organisasjoner, dersom det ikke er rimelig å gjennomføre aktiviteten utenom skoletiden.
- hjelpearbeid
 - deltakelse i leteaksjoner via humanitære organisasjoner
 - deltakelse i pålagte øvelser for trening til hjelpearbeid i humanitære organisasjoner
- lovpålagt oppmøte
 - sesjon
 - innkalling til rettssak, vitneinnkalling
- representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - Dette kan for eksempel være
 - representasjon i ulike idrettslige mesterskap eller stevner på nasjonalt eller internasjonalt nivå
 - representasjon på konserter, kunst- og kulturarrangement på nasjonalt nivå eller internasjonalt nivå

Er du medlem av en annen trosretning enn den norske kirke, kan du få unntatt fravær på inntil to dager til religiøse høytider.

Du må dokumentere fraværet som skal unntas fraværsgrensen

Fravær av helsegrunner må dokumenteres med legeerklæring eller med dokumentasjon fra en annen sakkyndig, som for eksempel:

- fysioterapeut
- tannlege
- psykolog (herunder BUP).

Fravær som skyldes helsegrunner kan ikke dokumenteres med kun egenmelding fra foresatte eller myndige elever.

Ved sykdom som er av slik form at det er vanskelig eller lite praktisk å oppsøke sakkyndig for hvert enkelt tilfelle, kan dette dokumenteres med egenmelding i kombinasjon med annen type dokumentasjon. Annen type dokumentasjon kan for eksempel være erklæring fra sakkyndig som godtgjør at du har en kronisk sykdom, eller dokumentasjon som viser at du er under utredning eller oppfølging for udiagnostisert sykdom.

For velferdsgrunner, som for eksempel begravelser, vil det vanligvis være tilstrekkelig med erklæring fra foresatte eller myndige elever.

Fravær av politiske grunner, hjelpearbeid, arbeid som tillitsvalgt, representasjon i arrangement på nasjonalt eller internasjonalt nivå, og lovpålagt oppmøte skal dokumenteres med skriv fra den organisasjonen arbeidet utføres for.

Du må levere dokumentasjon eller andre merknader til fraværet ditt innen ti dager etter fraværet. Hvis det er helt spesielle grunner som du ikke kan lastes for, kan rektor bestemme at det også kan leveres etter ti dager.

I helt spesielle tilfeller kan du få karakter ved udokumentert fravær opp til 15 prosent

I noen få unntakstilfeller kan rektor bestemme at selv om du har fått mer enn 10 prosent fravær, og ikke har tilstrekkelig dokumentasjon, kan du likevel få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter. Årsaken til fraværet må da være av slik art at det er klart urimelig at du ikke får karakter, og det udokumenterte fraværet i faget kan ikke være høyere enn 15 prosent. Unntaket fra 10-prosentregelen gjelder altså bare i helt spesielle tilfeller, og det er årsaken til fraværet som avgjør om rektor kan bruke det. Hvilken karakter du ligger an til å få, eller hvilke konsekvenser det vil få for deg å miste karakteren i faget, er ikke relevant for vurderingen. Læreren må i alle tilfeller ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag for å sette karakter.

Forsentkomming eller fravær for hel skoletime

Om du møter mindre enn 15 minutter for sent til time, føres det som forsentkomming. Møter du mer enn 15 minutter for sent til time, føres det fravær for en hel skoletime.

Alternative skoledager

Ved skoledager der det gis opplæring i flere fag samtidig (fagdager, skoleturer, tverrfaglige prosjektarbeid o.l.), skal faglærerne på forhånd opplyse deg om hvilke fag et eventuelt fravær vil føres på. Hvis du ikke har fått beskjed om noe annet, føres fraværet på det eller de fagene som står på den vanlige timeplanen din for det aktuelle tidspunktet.

Fravær i gjennomgående fag

Det er noen fag som ikke avsluttes med standpunktkarakter hvert år, for eksempel norsk og kroppsøving. Fravær i disse fagene beregnes for hvert skoleår hver for seg, ikke alle timene i faget samlet over to eller tre år.

Om du ikke får halvårsvurdering med karakter

Hvis du ikke får karakter til *halvårsvurderingen* på bakgrunn av fravær, innebærer det ikke nødvendigvis at du ikke får *standpunktkarakter*. Når du har vært borte mer enn 10 prosent av timetallet i faget *for hele skoleåret*, uten at fravær kan unntas, vil du ikke få standpunktkarakter.

Om du overskrider fraværsgrensen

Alle elever har rett til vurdering, uavhengig av om de har mistet retten til halvårskarakter eller standpunktkarakter. Det vil si at du har rett til å delta i opplæringen, og rett til å få underveisvurdering i faget.

Enkeltvedtak og klagerett

Å ikke gi standpunktkarakter i et fag er et enkeltvedtak som rektor har ansvar for. Enkeltvedtaket bør ikke fattes før du har fått anledning til å fremlegge aktuell dokumentasjon.

Du har også klagerett på vedtak om å ikke sette standpunktkarakter. Fristen for å klage er 10 dager. Det er fylkeskommunen som er klageinstans. Du sender klagen til skolen, som ivaretar videre saksbehandling overfor klageinstansen. Dersom du ikke får *halvårsvurdering med karakter* er dette ikke å regne som et enkeltvedtak.

Elevene skal i utgangspunktet meldes opp til eksamen. Har du vært oppe til eksamen i et fag der du ikke får standpunktkarakter, så vil du få eksamen annullert. Hvis retten til å klage har gått ut før eksamen, bør skolen unngå å melde deg opp til eksamen.

Reglene om søknad om å få strøket fravær på inntil ti dager i løpet av skoleåret, samt ordensreglementets føringer for bruk av egenmelding, gjelder i tillegg til fraværsgrensen

Ordensreglementets regler for bruk av egenmelding gjelder uavhengig av fraværsgrensen. Fravær som ikke er avtalt eller varslet, eller som du ikke har levert egenmelding eller annen dokumentasjon for, vil kunne få konsekvenser for ordenskarakteren.

Du må levere egen søknad når fravær på inntil ti dager jamfør forskrift til opplæringsloven §3-47 ikke skal føres på vitnemålet. Du leverer denne søknaden mot slutten av skoleåret på eget søknadsskjema innen frist fastsatt av skolen. Relevant dokumentasjon skal følge søknaden, og leveres uavhengig av eventuell dokumentasjon som du har levert i løpet av skoleåret i forbindelse med fraværsgrensen.

Se forøvrig skolens ordensreglement.

Fraværsgrensen er omtalt i forskrift til opplæringsloven § 3-3 siste ledd. Du kan lese mer om fraværsgrensen på Utdanningsdirektoratets hjemmesider.